

Uitwerking brown paper sessie “petten-vraagstuk”

Conferentie Mutual Aid/pps, 29 juni 2017, LantarenVenster Rotterdam

Regelgeving

De overheid stelt regels. In wetten, besluiten en vergunningen wordt aangegeven waaraan bedrijven zich dienen te houden. Dat gaat over tal van onderwerpen, waaronder veiligheid. Zo stelt de overheid op basis van de PGS-29 vereisten ten aanzien van de bestrijding van risico's van grote tankbranden en branden in tankputten. En voorts kan de overheid op basis van artikel 31 Wet Veiligheidsregio's bedrijven verplichten te voorzien in bedrijfsbrandweezorg voor bovenmatige risico's die samenhangen met hun bedrijfsvoering.

Good practices

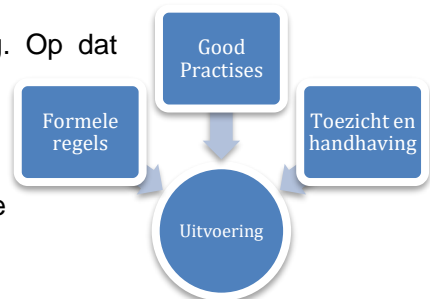
Naast de formele regelgeving zijn er good practices. Deze kunnen door de overheid worden opgesteld, maar ook door private partijen. Denk hierbij aan handleidingen, leidraden en adviezen van brancheverenigingen. Ook jurisprudentie speelt een rol. Waar formele regelgeving een prerogatief is van de overheid, ligt dat bij informele regelgeving anders. Daar kunnen diverse partijen een rol spelen. Wellicht met meer beleids-/keuzevrijheid, maar niet geheel vrijblijvend.

Toezicht en handhaving

Over toezicht en handhaving is veel te doen. Traditioneel een overheidstaak voor wat betreft de formele regelgeving. In praktijk zijn twee bewegingen waarneembaar. Enerzijds, vooral na incidenten, een roep om een sterkere overheid, anderzijds een tendens naar privatisering en zelfregulering vanuit de markt.

Betekenis voor een PPS-samenwerking

Wat nu wanneer de overheid gaat deelnemen in de uitvoering. Op dat moment neemt de overheid mede-verantwoordelijkheid voor de naleving van de door haar gestelde regels. Is de overheid dan niet de spreekwoordelijke slager die het eigen vlees keurt? Is dat te verantwoorden? Ook als het onverhoopt mis gaat in de uitvoering? En welke waarborgen kun je inbouwen om dat te voorkomen?

Technisch antwoord

Strikt genomen kunnen de verantwoordelijkheden helder worden afgebakend. Dan is de private partij verantwoordelijk voor de naleving van wetten, regels, vergunningen en – eventueel - de aanwijzing. De keuze is aan de private partij om dat zelf te doen of in een gezamenlijk verband met andere private partijen en - eventueel – de overheid. Logischerwijs ligt dan de verantwoordelijkheid om toe te zien dat de samenwerkingspartijen hun bijdragen leveren ook bij de private partij.

Praktisch is dat echter lastiger, naarmate meer partijen betrokken zijn bij de Mutual Aid organisatie. De oplossing kan dan bijvoorbeeld worden gevonden in een helder en transparant mechanisme van sluitende afspraken en prestatie-indicatoren. Idealiter vormgegeven binnen de samenwerkingsorganisatie, suboptimaal in de vorm van separate verantwoordingen van de deelnemers. Een andere variant kan extern onafhankelijke auditing zijn, door een marktpartij of bijvoorbeeld door een andere veiligheidsregio.

Bestuurlijk antwoord

De vraag wordt bestuurlijk relevant wanneer er sprake is van incidenten met maatschappelijke impact. In die situatie liggen zowel de publieke als de private partij per definitie onder het vergrootglas. Juist dan kan het erg goed uitlegbaar zijn dat de overheid niet aan de zijlijn heeft gestaan (regels gesteld, toezicht gehouden), maar zich ook heeft verbonden aan de daadwerkelijke beheersing van risico's en bestrijding van incidenten. Zeker als dat organisatorisch goed en transparant geregeld binnen de samenwerking en met objectieve indicatoren wordt geborgd. Voor hetzelfde geld wordt je als overheid gevraagd waarom je het niet hebt gedaan.